

både i skrift og tale og dermed deres muligheder for indlæring og integration lovforslaget handler om.

Vedtages lovforslaget, fjerner undervisningsministeren kommunernes forpligtelse til at tilbyde modersmålsundervisning. Med en reduktion af kommunernes bloktilskud fjernes også deres økonomiske mulighed for at tilbyde undervisningen.

Socialdemokratiet kan ikke støtte denne afskaffelse af modersmålsundervisningen. Der er intet sagligt belæg for at foretage en sådan forringelse af de tosprogede elevers vilkår. Både blandt praktikere og teoretikere er der et overvældende flertal af stærke fortalere for, at de tosprogede elever har gavn af at mestre deres modersmål.

Socialdemokratiet er af den opfattelse, at modersmålsundervisningen med fordel kan udvikles. Der er brug for mere kvalitet i undervisningen, herunder en professionalisering af lærerkræfterne. Der er også brug for en mere målrettet og fleksibel undervisning, både med hensyn til undervisningens indhold og med hensyn til modtagerkredsen.

Imidlertid må Socialdemokratiet konstatere, at regeringen på intet tidspunkt har været interesseret i at forhandle eller debattere en udvikling af modersmålsundervisningen.

At ændre folkeskoleloven uden medvirken fra forligspartierne bag folkeskoleloven er selvsagt et forligsbrud, og det er ydermere et brud på en mangeårig tradition for et bredt politisk fundament for skolepolitikken. Socialdemokratiet har været villigt til at strække sig langt for at bevare folkeskoleforliget. Det har dog end ikke været muligt at komme i dialog med undervisningsministeren eller regeringen om en løsning, hvor regeringen kunne få opfyldt sit politiske mål om at afskaffe kommunernes pligt til at udbyde modersmålsundervisning mod at bevare de økonomiske muligheder for at tilbyde undervisningen i de kommuner, der vurderer det som værende nødvendigt.

Derfor må Socialdemokratiet også konstatere, at regeringen vælger ideologien og blokpolitikken frem for hensynet til børnenes skolegang ved at gennemtrumfe lovforslaget uden medvirken fra forligspartierne bag folkeskoleloven.

Socialdemokratiet kan støtte den del af lovforslaget, der handler om tidligere sprogstimulering.

Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti kan ikke støtte lovforslaget. Disse partier bemærker, at Uddannelsesudvalget har holdt en høring, som viste, at det er helt umuligt at finde eksperter, der kan viderefremme viden om, at modersmålsundervisning ikke giver børn den bedste forudsætning for at få et godt dansk sprog på et højt abstraktionsniveau.

Høringen viste også, at der er forskellige måder at give denne modersmålsundervisning på, om end nogle er bedre end andre. Der er imidlertid ingen tvivl om, at modersmålsundervisningen fremmer det enkelte barns sprogtilegnelse. Det er naturligvis ikke sådan, at modersmålsundervisning er godt under alle omstændigheder. Modersmålsundervisningen skal være god og veltilrettelagt i lighed med al anden undervisning. Der kan meget vel være konkrete forhold ved tilrettelæggelsen af modersmålsundervisningen og danskundervisningen til voksne nydanskere m.v., der kan og bør tages op til revision. Selvfølgelig skal der udvikles bedre metoder til at fremme sprogtilegnelsen.

I en række kommuner har man endog særdeles gode erfaringer med modersmålsundervisning. Fjernes lovkravet, er det dog klart, at mange kommuner, der i forvejen er trængt økonomisk, vil kunne vælge dette tilbud fra.

Debatten er meget ideologisk og følelsesmæssig, fordi sammenhængen mellem danskhed og dansk som modersmål sammentænkes som et spørgsmål om sindelag. Diskussionen bør imidlertid tage sit udgangspunkt i, hvordan børn, der i praksis ikke taler dansk i hjemmet, får de bedste betingelser for at tilegne sig den sproglige kompetence, der ikke alene sætter dem i stand til at kommunikere med deres familier, skolekammerater og lærere, men også giver dem mulighed for sprogligt at give udtryk for f.eks. følelser. Det er en afgørende forudsætning for at føle sig som et helt menneske.

Der er ideologiske fortalere, som forfægter, at majoritetssproget (dansk), fordi det er majoritetssproget, også er modersmålet. Ideologien må dog vige for virkeligheden. Sagkundskaben peger entydigt på, at børn med anden sproglig baggrund end dansk profiterer af undervisning i det sprog,